

Bajai Független Hírlap

Negyvennyolcas elvű politikai napilap

Megjelen naponta, kivéve hetfőn és ünnep után való napon.

Előfizetési árak:		
Helyben házhoz szállítva:		
Egész évre	8 korona.	Vidéken: 16 korona.
Félévre	4 korona.	8 korona.
Negyedévre	2 korona.	4 korona.
Egyes szám ára 2 fillér.		

Felülső szerkesztő és lapfőlapadó: **Dr. Szirmai Vidor.**

A közgazdasági rovat szerkesztője: **ifj. Furó Lajos.**

Szerkesztőség: **Szent István-tér, 11-ik szám.**
Telefon szám: 51.

Kiadóhivatal:
Kazal József könyvnyomdája, hol hirdetések felvetetnek.
Telefon szám: 45.

Vajjon miért?!

Baja, augusztus 11.

„Száraz ágon hallgató ajakkal meddig ültök csüggedt madarak? — meddig fogjátok tévelygő szemmel kísélni az örökre kiürült fazékban azt, ami már nincsen? Meddig tarthat még a remény, hogy a szabadelvű párt eltörött olajos korsója még összedrotozható? — Van-e még a hazában szabadelvű párt? Ha van, hol vannak tagjai? Ha nincs, miért nem szólalt meg közülük még egy sem? Miért? Vajjon miért?”

Álljatok a nemzet mellé! Van itt is mit szeretni, szeressétek a hazát. Van itt is részesetek a lángoló hazaszeretében! Van itt is jutalom, annak, a ki dolgozik: a nyugodt lelkiismeret!

Munkára fel! A nemzeti állam kiépítésének nagy munkájára: a nemzeti eszme talajának termékenyvé tételére!

Azonban előbb ki kell irtani az álszabadelvűség és vadon erdejét. Ki kell vágni a korrupció, protekció, az önérdekek, a nemzetellen törekvések és téveszmék sajnos, nagyon magasra nőtt fáit. Ki kell irtani a fák tövében elharapódzott élődi növényeket és gyomot, ki kell irtani a vakon vezethető, megvesztegethető nagy tömegekből a lelkiület megmetyelvező, pénzzel és pénzért dolgozó vezetőkben való hitet. Ki kell azoknak a fákknak ásní még a gyökerét is, mert különben nem mélyeszthetjük a nemzet talajába a termékenyítő eszmék mélyen járó ekéjét.

Lássák már be a szabadelvű urak, hogy nemcsak jog van, hanem kötelesség is. Kötelesség önmagával, családjával, a társadalommal, de a hazával szemben is. Ilyen kötelesség a haza megvédése, ilyen kötelesség az alkotmány védelme, de ilyen kötelesség az alkotmánytíprók elsőprése is!

Elég volt a hallgatásból, a megalkuvásból, a gyávaságból, nagyon is elég! Dolgozni akarunk, de csakis nemzetünkért: fizetjük a pénz és vér-adót, de soha többé idegennek! Vagy

van még a szabadelvű urak közt valaki, aki még hisz Ausztria meleg szeretetében? Van még valaki, aki nem látta be a vaskezü, mindent eltipró és eltiportatott hőszveérnek politikai öngyilkosságát? Van még valaki, aki hiszi a feltámadást? Hiszen csak az Istennek támadnak fel, de soha Lucifer! Vak aki nem látja a régi szabadelvű párt teljes csődjét, politikájának örvendetes végét. Aki még most is hallgat, még most is az üres fazék peremébe kapaszkodva vizsgálja az örületbe hajtó tatongó semmiséget, az nem tudja, hogy mi az alkotmány, hogy mi a haza, mi a hazaszeretet!

Előre tisztelt uraim! Osztogatok a magyar alkotmány védelmének dicsőségében, s megfogjátok látni, hogy nemcsak majd a győzelmi dicsőhymuszna, hanem már a harci riadó hallatára is milyen nyugodt, milyen melegegedett lesz az önmagát meglelt magyar lelkiismeret!!

Vagy hallgatni akartok tovább is?! Miért?! Vajjon miért?!

Politikai hírek.

— (Baját tudósítónk telefoni jelentése.) —

Budapest, augusztus 11.

A szövetszektett ellenzék programjában nincs az általános választói jog.

A szövetszektett ellenzék vezérőbizottsága ma délelőtt fél 11 órakor Kossuth Ferenc elnökle alatt folytatólagos értekezletet tartott, amelyen az általános titkos választói jog kérdése került szóba.

Az értekezlet kimondotta, hogy az általános titkos választói jog nem foglaltatik a szövetszektett ellenzék programjában, hanem a szövetszektett ellenzék kebelében levő egyes pártok mint a függetlenségi párt és az új párt programját képezi a választói jog kiterjesztése, mely az általános titkos választói jogot is fölelheti.

Kossuth Ferenc és az általános választói jog.

Kossuth Ferenc ma délután fél 4 órakor a szociáldemokraták egy munkásküldöttségét fogadta, mely előtt akként nyilatkozott, hogy az általános titkos választói jogot az írni és olvasni tudók számára biztosítani óhajtja.

Oroszországi események.

Háboru és forradalom.

Budapest, augusztus 11.

Portsmouthban tegnap megkezdődött a békekonferencia, smely egy óra hosszat tartott. Elsőben meghatalmazásukat mutatták be a bekekövetek s egyben megállapították a legközelebbi ülés programját, megegyeztek a tárgyalás nyelveben is s az ülések időszakát is kijelölték. A tulajdonképeni tárgyalások most már minden formalitások nélkül folyhatnak. A tárgyalás kimenetelét ismét pesszimizisztikus szinben látják, s ezt a pesszimizizmust a hadi kárpótlás kérdése idézte elő. Az oroszok állítólag semmi szin alatt sem mutatnak hajlandóságot hadikárpótlás fizetésére, holott a japanok ehhez feltétlenül ragaszkodnak.

A japanok, úgy látszik, még a béketanácskozás befejezése előtt döntő harcra készülnek s állítólag már tegnapra általános támadást terveztek. Erről azonban ezideig semmiféle jelentés nem érkezett.

A bekekövetek mai értekezlete egy óra hosszat tartott. Az értekezlet tárgyat a meghatalmazások bemutatása és a legközelebbi ülés programjának megállapítása volt. A tanácskozás jellegere nevezve megállapították, hogy a jegyzőkönyvet francia és angol nyelven írják és hogy a tárgyalásoknak egész folyamán ezt a két nyelvet használhatják a felek. Az üléseket délelőtt fél 10-től 1 óráig és délután 6-tól fél 6-ig vagy 6 óráig fogják tartani. Komura báró a mai ülésen bejelentette, hogy az ő meghatalmazásán utólagos változásokat tettek, amely változásokat Komura ma szóbelileg adta elő és kérte az értekezletet, hogy utólagosan megváltoztatott meghatalmazásának, amelyet nem hozott magával, egy másolatát haladéktalanul bemutatthassa. Witte megnyugtatta Komurát, hogy az felesleges és hogy meghatalmazását holnap is bemutatthatja. Ezt a kis incidenst sokfeleképen tárgyalták. Illetékes helyről jelentik, hogy Komura tényleg azt hitte hogy, a mai ülésen nem fognak formalitásokkal foglalkozni és azért nem hozta magával meghatalmazását. Ez a föltevés érthető,

Ujdonság!

Modern villamos-világítási és erő-átviteli telepek — ipartelepek, gőzmalmok, gazdaságok, — szállodák, magán-lakások, — mulatóhelyek és nyaralók részére. Távbeszélők, villamos jelzőkészületek s az összes elektrotechnikai szakba vágó dolgokat gyárt és szállít

„VILLÁM“ elektrotechnikai műhely, BAJA

Telefon-szám 43.

Bodnár Testvérek és Tsa.

Telefon-szám 43.

tekintettel a formaszervek mellőzésére, amelyvel az előkészítő tárgyalásokat megkezdtek.

A békekövetek meg vannak győződve arról, hogy a meghatalmazások mindkét részről megfelelők és így a meghatalmazások kölcsönös bemutatása megtörténtnek tekinthető. A békekövetek egyike később azt a kijelentést tette, hogy az értekezlet eddig teljesen kielégítő lefolyása volt.

Tokio, aug. 11.

A tengerészeti miniszterium jelentése szerint kedden délután szabaddá tették a Varjak nevű orosz cirkálót, amely a múlt év február 18-án Csemulpo mellett elsüllyedt. Ez a hír, tekintettel a hajó kiemelésének nehézségére nagy örömet keltett.

Szentpétervár, aug. 11.

Linevics tábornok jelenti 8-iki kelettel a keleti mandarin-ut vidékeről: 5-én egy csapatot toltak előre a Hagoufalva közelében lévő szoros irányába. 32 verszinyire Jatulától a japánok támadást intéztek csapataink ellen és bekerítették mindket szárnyunkat. Ezáltal csapatainkat visszavonulásra kényszerítették északi irányban. A modulini szoros közelében a japánok megtámadták az ide kirendelt különítményt, de amint ez tüzelést kezdett a japánokra, az utóbbiak déli irányba visszavonultak.

Az itteni haditörvényesek tegnap ítélt két japán hadifogoly felett, kik egy orosz dokkban voltak internálva és egy orosz altisztet tetteg bántalmazták. A haditörvényesek az egyik japánt 2 évi, a másikat 8 havi börtönrre ítélték.

Telefonhírek.

Budapest, augusztus 11.

A király bűnbocsánatot hirdet.

Bécsből jelentik, hogy a kabinet-irodából megkeresés érkezett az igazságügyminiszterhez, melyben fölhívja ezt, hogy az összes ügyészségekhez írjon le a végből, hogy a hosszabb időre elítélt bűnösök névsorát felterjesszék.

Ezek részére a király f. hó 18-iki 75-ik születésnapja alkalmából bűnbocsánatot ad és hátralévő büntetésük kitöltésétől felmenti.

H I R E K.

Baja, augusztus 11.

Helyi iparpártolás.

Hogy jelszavakat remekül tudunk kezelni, az egyszer szent és bizonyos. Baján például az a jelszó járja: „Pártoljuk a hazai, de főleg a helyi ipart.” Csináltatunk apró táblácskákat is, amelyek ott fityegnek minden nyilvános helyen. Ha jelszavakból meglehetné élni, akkor a bajai iparosnak olyan jó dolga volna, hogy olyat meg a meseországban sem lehet igen elképzelni. De sajnos, a jelszavakból bizony nem lehet kenyeret szelni. Pedig az iparos azért dolgozik, hogy kenyere legyen.

Minálunk a hatóság emberei is mindig mindenütt, banketteken, ünnepeken megmeg veregetik az iparos vállát.

Mikor azonban tette kerül a dolog akkor aztán más nota járja.

Ime a legújabb eset:

A városba vetődik két sátoralja kőbor kolompár cigány. Ezeket már megérintette a modern kor szelleme és elmennek a város-házára parjogért. Igaz, hogy az ipartörvény semmiféle kívánalmainak nem tudtak megfelelni; igaz, hogy még nem is magyar honosok, de azért a mi I-ső foku iparhatóságunknak nem volt skrupulusa: kiadta nekük az iparigazolványt.

Ha bajai ember kéri az iparigazolványt 3 napig kell várnia amíg megkapja az igazolványt, a cigányoknak három órát sem kellett várniuk.

És azóta tul vannak halmozva munkával. Hat így pártolják Baján a helyi ipart.

Az ipartestületek kongresszusa. 1905. évi szeptember hó 8, 9 és 10-én tartják meg nagyszabású kongresszusukat, hol közvetlen közelről hallhatják panaszukat, mely hazánkban a kis iparost nyomja. Beszédet fognak elhangzani az önálló vánterületről, az ipartörvény revíziójáról. Jelen lesznek a kongresszuson Apponyi Albert gróf és a függetlenség párt több nagynevű tagja. Képviseltek magukat még a díszidensek, az újjárt, és a neppárt, és jelen lesznek Bacs megye mind a 17 képviselője. Szabadka város hatósága nagy ünnepélyességre készül és gondoskodni fog, hogy a kongresszus tagjai és kiváló férfiak a három napi ottlet alatt jól érezik magukat.

Bánffy Dezső báró a szegedi tüzoltó kongresszuson. Bánffy Dezső báró e hónap 13-án, az országos tüzoltó kongresszusra családjaival együtt Szegedre érkezik. Bánffynét ugyanis a tüzoltók zászlóanyava kerek föl, s a báróné a zászlóanyai tisztet elvállalta. Bánffyk három napot töltenek Szegeden — Bajaról Bajai Peter tüzoltófőparancsnok vezetése mellett, többtagú küldöttség megy a szegedi tüzoltó unnepra. Az országos tüzoltókongresszus alkalmával a kongresszus ottani vigalmi bizottság fenyves vízi-ünnepe előkészítésén fáradozik, amelyet augusztus 13-án este fél 8-tól kezdődőleg tartanak meg a Tisza vizén. Az érdekesnek ígérkező Tiszaünnepekre a folyó mindket partját lámpionokkal szegélyezik be, azonkívül pedig vagy 60, ugyancsak lámpionokkal kivilágított esónak szeldesi majd keresztbe-kasul a Tiszát, sőt több hajón zenekarok játéka is gyönyörködtetni fogja az ünnepegy publikumát, amelynek szórakoztatására egyebkent a folyóviz tulsó oldalán fenyves tűzjátékok is rendeznek. A gyönyörű esti látványosság, különösen a Stefania sétányról ígérkezik elragadónak.

Árva fiúk az iparos pályán. A belügyminiszter figyelmeztette az arvaszégeket, hogy a kereskedelemügyi miniszter a kisiparhelyzetnek javítása céljából érdemes kisiparosoknak gépeket szokott adományozni s ily esetekben a kisiparossal szemben rendszerint kiköttenek, hogy a műhelyben megfelelő tanoncot tartozik tartani és gondosan kiképezni. A tapasztalat szerint azonban az iparosok e kötelezettségüknek gyakran azért nem képesek megfelelni, mert tanoncot nem kapnak. E bajon segíteni és egy erőteljes iparos nemzedék megteremtésében lehetőleg közreműködni, a varmegye arvaszége kettős szempontból is hivatásának tartja; egyrészt előmozdítani kívánja azt a helyes irányzatot, hogy az ifjuság egy része iparos pályára lépjen, más részt pedig az árvaknak jövendő életpályáját óhajtja biztosítani. Az arvaszék felhívja a varmegye összes előjáróságait, hogy azoknak az árva fiúgyermeknek, akik az iparos pályára alkalmasak, nevét, életkorát, gyámjának nevét, lakhelyét, iskolai végzettségét és azt a körülményt, hogy az illetőnek melyik iparághoz volna hajlama? a megyei arvaszékhez sürgősen jelentsék be hogy minden valószínűség szerint díjtalanul leendő szegődítésük iránt a kereskedelmi és iparkamarával érintkezésbe léphessen az arvaszék.

A város közgyűlése. A leéget városi bérház foglalkoztatta ma a város rendkívüli közgyűlést, amelyen dr. Hegedűs Aladár polgármester elnökölt. Miután Hegedűs polgármester megnyitotta az ülést; Weisz Nándor tanácsnok ismertette a tüzesetet, az előfordult kárt és annak likvidálását. Majd ismertette a kitűzött és megtartott árlejtes eredményét. A város összes kár összesen 22 ezer korona volt előirányozva. Az árlejtesen többen vettek részt, amelyen legelőnyösebb ajánlatot tett Szingen Károly 16350 korona értékben, s így a tanács javasolja, hogy a munka Szingennek adassék. A költségek fedezésére vonatkozó ajánlatnál többen

hevesen kikeltek a biztosító társulat (Első Magyar Biztosító Társaság) azon eljárása ellen, hogy mindenféle módon levont a biztosító összegből és aztán kreisler-módra odaállott alkudozni a várossal. Többek felszólása után a tanács javaslata elfogadtatott.

Megjöttek a behívók. A bajai esendőrőrsöt is kellemes meglepetésben részesítette a honvédelmi ügyvivő ur. Ma küldötte ugyan is meg Bihar honvédelmi miniszter a katonai behívókat az itteni esendőrőrsnek, a melyeket számszerint négyet kiségeztek a kapura. Mar most az a kérdés, hogy például egy istvanmegyei legény hogyan lássa meg a Szent Antal utcai kapura szögezett behívót. Vagy most minden hadkötelestnek kötelessége a Szent Antal utcán sétálni?

Szerencsetlenül járt ács. Salacz Sándor ácsmester a szomszédos Érsekesánadon dolgozott egy hazon. Munkaközben elveszte az egyensúlyt és mintegy 5 méter magasból lezuhant a földre. Jobb lábát eltörte, jobb kezét kifecamította és arcán és egyéb testrészein súlyos sérülést szenvedett. Beszállították a bajai városi kórházba.

Csabitás a kivándorlásra. A belügyminiszter leiratilag figyelmeztette Baesbodrom megye törvényhatóságát, hogy Magyarországon legújabbán egy chilei gyarmat számára gyűjtenek titkos módon kivándorlókat. Felhívja tehát a hatóságot, hogy a területükön lévő kivándorlási ügynököket utasítsák ki, a nyomtatványokat kobozzák el és a kivándorlókat szándékukban akadályozzák meg.

Alacsony vizállás. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási r.-t. igazgatósága közli, hogy Ofuttak állomásnak értesítet f. évi augusztus 5-től kezdve meg kell szüntetnie, miután az állomás kis víz és a meder elzatonylása miatt meg nem közelíthető. Ofuttak állomással tehát további intézkedésig úgy a személy-, mint mint az áruforgalom szünetel. Figyelmezteti azonban a közönséget, hogy az Ofuttakkal szemben fekvő Beocsin hajóállomás Ofuttakkal való forgalomban előnyösen használható, mivel a két helység között rendes révátkelés létezik.

Árlejtes hirdetmény. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Baja 20561 lélekszámmal bíró törvényhatósági joggal felruházott városban felmentés folytán üresedésbe jött dohány nagy valamint dohány és szivar különlegeségi áruda betöltése céljából f. é. szeptember hó 18-án délelőtt 9 órakor a pénzügyigazgatóság I. emelet 14. sz. alatt levő hivatalos helyiségében a beérkezendő irasbeli ajánlatok alapján versenytárgyalás fog tartatni.

A „Nemzeti Szálloda” terraszán minden kedden, csütörtökön és vasárnap Petrovácz tambura-zenekara és minden hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton Dankó Lajos zenekara hangversenyez.

Bajától Vladivosztokig.

— Irta: Szentgáli Antal. —

Vladivosztok, 1905. ápril. 19.

Mandzsuria állomáson megtudtuk, hogy vonatunk csak éjjeli 3 órakor mehet tovább s így volt időnk bőven, hogy a továbbutazhatásra megszerezzük a hivatalos engedélyt. Étkeszenél egy vladivosztoki katonatiszttel beszéltem, ki azt a nem éppen kellemesebb hírt mondotta, hogy az új varparancsnok, Kaszbeke tábornok külföldi nem enged be a várba. Az orosz-kínai bank igazgatóját, Agahdot sem engedte be a városba, úgy Kabaroskban kellett letelepednie. A katonatiszt állítása szerint csak Nikolskig mehettünk volna. Hogy ez a hiób hír kellemetlenül érintett, az természetes. Azonnai táviratoztam Clarksonnak, hogy a bemeneteli engedélyt mindenestre megszerezzem. Utóbb azonban meggyőződtem, hogy az egészről csak annyit a való, hogy Agahd igazgató esete úgy történt, hogy más két intézet igazgatói intriká-

Telefon 33.

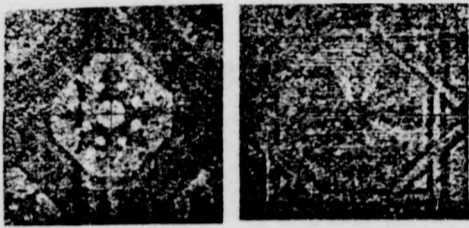
Telefon 33.

ÖZV. SPITZER SIMONNÉ és TÁRSA

Tégla-, cserép és cementáru-
gyára.

BAJÁN.

Egyszerű és diszes
cement-lapok.

Márvány-mozaik lapok.

Műkötargyak: (lépcső, kútme-
dence, vályú, jászol, fedő-
lapok, ballusterek, stb.)
Márvány vagy gránit után-
zatban.

Fali, járda, kút, bolto-
zat és sajtolt téglák.

Egyszerű- és francia
biztonsági cserép.

Mész-, beocsini, port-
land és román-cement.

Nádszövet, kátrány,
aszfalt lemezek, és
anyagok.

Beton-, terazzo- kera-
mit és aszfalt-burko-
lások.

EGY JÓFORGALMU

péküzlet azonnal eladó

Jánoshalmán (Jankovác).

Bővebb felvilágosítás nyerhető a kiadóban.

A kigyó utca

23 szám alatt lévő házban egy három szobás
lakás mellék épületekkel együtt

— kiadó. —

Baron Vilmos
nagy sirkőraktára BAJA,
Körponti Szálloda épületében.

Dús raktár legfinomabb
és legolesőbb sirkővek-
ből. Betűk aranyozásá-
nak tartósságaért
kezeség vállalatik.
Szolid és jó munka.
Temetői munkát elvállalok!

Kalapok 2, 3, 4, 5, 6 koronáért
és feljebb kaphatók
Halász Béla utódánál.

P É N Z

Törlesztéses készpénz-kölcsönt
földbirtokra, a birtok értékének 3/4-ed részéig,
3 1/2, 4 és 4 1/2% alapon, 10-től, 70 évig törleszhető.
Régi terhek sokkal magasabb összegre és olcsóbb
kamatra átváltottatnak. A kölcsön a fél kezéhez
fizetetik. Gyorsan eszközöl minden előleges
költség nélkül.

Klauber S., bankbizományi irodája Baja.
Tóth Kálmán-ter, a plebánia templom mellett.

Dankó Lajos és zenekara
minden kedden, csütörtökön és vasárnap
Preimayer Pál
casinó vendéglőjében hangversenyez.

Nyári helyiség megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
becses tudomására hozni, hogy a „Bárány”
vendéglő ujonnan átalakított

nyári helyiségét
megnyitottam.

Mindennap a legkínzóbb frissen csapolt sör.
Városszerte elismert legjobb konyha.

Naponta kitűnő cigányzene.
A n. é. közönség tömeges látogatását kéri
tisztelettel a bérlő.

Kerékpár eladás.

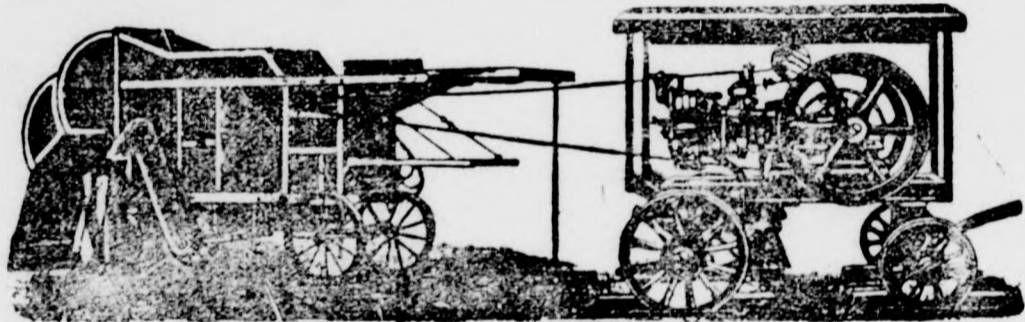
A világon a legjobb gyártmányu
kerékpárok

nagy választékban kaphatók

Lázár Sámuelnál.

Ugyanitt kaphatók jókarban levő
régikerekek és használtak
becseréltetnek és megvétetnek.

Elsőrendű gyártmány!
kedvező fizetési feltételek!

Benzin-lokomobilok.
Benzin-motorok.

Tömör kivitel!

Legmesszebbmenő szavatosság!

Teljes cséplő szerelvények.
Szívógáz-motorok.

Sers és Bauer motor-gyáriraktára

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Ha valódi
borszéki borvizet
akarunk inni,
figyeljünk a dugó-védjegyre

Főraktár Baja és vidéke részére:
Stampfl Jenő
— fűszerkereskedőnél Baja. —

A plebánia-templommal szemben lévő
Milassin házban
több bolt azonnal kiadó.

Ki az egészségét és a
tisztaságot szereti,

az rendeljen nálam sürgősen

S koronáért

fakeretű,
erős acélsodrony-ágybetétet,
mely olcsóbb, mint a szalmazsák.
Az ágy belméretének beküldése után
gyorsan és pontosan készítem.

Ugyisint sodronykerítéseket udvarok, ker-
tek, szőlők bekerítéséhez 42 fillértől feljebb
és minden e szakba vágó munkát.

Ifj. Utry Pál.